ABONNEMENTS

	Indochine		Union postale
Un an	8 $ 00	Un an	10 $ 00
Six mois . .	5 00	Six mois . .	6 00

Annonces Légales
0 $ 30 la ligne de 6 points sur justifications de 9 ciceros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 324
Ngày thứ sáu
14 Août 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÌNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois

東 法 時 報

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

	Đông-Pháp		Ngoại-quốc
Một năm . .	8 $ 00	Một năm . .	10 $ 00
Nửa năm . .	5 00	Nửa năm . .	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Rao báo về việc buôn bán hay là việc xin thương nghị trước

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
No 9971

LỜI GIÈM-PHA

Nói đến hai tiếng «giềm-pha» thì ai là không châu mày nghiến răn căm gan tím ruột, vì xưa nay nó đã diễn nên biết bao nhiêu tấn thảm-kịch ở đời, làm cho cha bỏ con, vợ bỏ chồng, anh-em mâu-thuẫn lẫn nhau; bậu-bạn ngờ-vực lẫn nhau; cái mãnh-lực của nó đi tới đâu đổ-nát tới đó; cái nọc độc của nó châm vào ai ngứa-ngáy người đó, xưa nay biết bao nhiêu những việc lớn-lao đã hầu thành mà bị nó làm hỏng mất, biết bao nhiêu những người đang hăm-hở làm việc đời mà bị nó phá mất; cái lưỡi giềm-pha không bén mà giết người hơn gươm; cái miệng giềm-pha không lớn mà cắn người hơn gấu. Dầu những bậc anh-hùng hào-kiệt hiệp-sĩ vĩ-nhân, có can-đởm xong-đột với đời, có tiết-tháo chống-chỏi với đời, có tâm-sự cảm-hóa được người; có tài-cán thi-triển được việc; song nghe đến «lời giềm-pha» thì ai cũng sợ cũng ghê muốn tránh cho xa cả.

Như một gia-đình kia, con hiếu-thảo với cha, vợ hòa-thuận với chồng, anh-em chị-em yêu-mến lẫn nhau, cái gia-đình lạc-thú tưởng không còn gì hơn nữa, vậy mà lời giềm-pha bay tới, làm cho cha-con lìa-bỏ nhau, vợ-chồng ngờ-vực nhau, anh-em chị-em xâu xé lẫn nhau, cái cảnh gia-đình đang tươi như bông đẹp như gấm, mát-mẻ như mùa thu, điều-hoà như mùa xuân kia đã biến ra cái cảnh bông vàng lá úa lạnh-lẽo như mùa đông, nắng gắt như mùa hạ rồi. — Như một xã-hội kia, dây đoàn-thể đang cố-kết; tình hữu-ái đang mặn-nồng, như chim liền cánh, như cây liền nhánh, dắc nhau đi trên con đường tiến-bộ, cùng nhau hai khúc đồng-tâm, vậy mà lời giềm-pha bay tới, làm cho dây đoàn-thể phải đứt, tình hữu-ái phải lạt, chim gãy cánh, cây gãy nhánh, chỉ chực xô-đẩy nhau vào vực sâu, hãm-hiếp nhau vào ngục-tối, cái cảnh xã-hội đang rực-rỡ như vừng hồng, sum-sê như rừng rậm kia đã biến ra cái cảnh tối tăm mù-mịt, tẻ ngắt tẻ ngơ! — Lại như bậu-bạn gặp nhau trao bầu tâm-sự, ngỏ khúc tri-âm, đôi bên ý-hiệp tâm-đầu, những h n cùng nhau sống-chết không nỡ dời, hoạn nạn không nỡ bỏ; giàu-nghèo có nhau, sang-hèn có nhau, ghi một-chữ đồng, dầu hai như một. Vậy mà lời giềm-pha bay tới, làm cho hai người ngờ-vực lẫn nhau, phản-đối lẫn nhau, đương cảm-tình gây ra ác-cảm, rồi lần-lần đến hãm-hại lẫn nhau, trói-buộc lẫn nhau, cái tình keo-sơn gắn-vó đã như vắng nước hồi trưa tan ra khói bốc ra hơi rồi. — Có những thế mà thôi đâu, cái mãnh-lực của sự giềm-pha tưởng không gì mạnh bằng; cái di-hại của sự giềm-pha tưởng không gì dữ bằng; thành cao hào sâu, binh cách không thể phá được mà lời giềm pha có thể phá được; trí hay tài giỏi, tai-biến có thể đề-phòng được, mà lời giềm-pha không thể đề-phòng được, đức Khổng-Tử nay đi nước nầy, mai đi nước khác, long-đong mấy chục năm trời, mà không thi-hành được cái chánh-sách cứu đời, là vì lời giềm-pha ngăn-trở, thầy Mạnh-Tử đi qua Tề đi qua Vệ, muốn cứu đời mà trần-thuyết đến khan cả cổ mòn cả hơi vẫn không thành-hiệu, cũng là vì lời giềm-pha ngăn-trở; một lời nói của Tần-Cối có thể giết chết được ông Nhạc-Phi, một lời nói của Lữ-Hậu có thể giết chết được Hàn-Tín; cái miệng giềm-pha như ngậm thuốc-độc, cái lưỡi giềm-pha như mài dao bén, nhiễm phải thuốc-độc đụng vô dao sắc là tự-khắc nguy ngay.

Ông Hàn-Dũ vì những kẻ giềm-pha như con lằn-xanh, bay tới đâu, đậu vào đâu là ô-uế tới đó, có đám tiệc đậu vô thì mất cả vị ngọn; đang giấc ngủ, đậu vô thì mất cả giấc ngủ kẻ giềm-pha nhiễu-hại người cũng chẳng khác gì thế!

Cũng có người biết lời giềm-pha là hại, người giềm-pha là đê-tiện, đáng giận đáng ghét, vậy mà không mấy chốc cũng mắc phải lời giềm-pha nó xui-khiến, thế mới biết cái dọng lưỡi giềm-pha là đáng ghê thiệt! Vì những kẻ giềm-pha, nếu ai nghe nói mà bịt tai không thèm nghe, trông mặt không thèm ngó, coi như một vật dơ-dáy không dám tới gần, thì mới có thể tránh khỏi con ma giềm-pha nó dụ-dỗ được, chớ nếu còn để cho lời giềm-pha nó lọt vô tai, thì trước dầu trái tai sau cũng lấy làm quen, một lần không tin, hai lần không tin, ba lần thì đã hơi tin, bốn lần trở đi thì càng ngày càng tin thêm, thế là đã vào cái lung-lạc bọn giềm-pha rồi đó. — Có khi hai người vốn không quen-biết nhau, không can-thiệp với nhau sự gì, mà chỉ nghe những lời giềm-pha ở giữa cũng sanh ác-cảm; có người biết rằng lời đó là lời giềm-pha mà rồi bất-giác lâu ngày cũng nhận cho là thiệt. Châu ôi! Miệng hùm nọc rắn ở đâu chốn nầy!

Xã-hội ta ngày nay, sở-dĩ dây đoàn-thể không được cố-kết, người-người đều đem dạ nghi-ngờ lẫn nhau, khuynh-loát lẫn nhau, đều là do một hạng chó-heo chứa tấm lòng ghen-ghét nên buông ra những tiếng giềm-pha, phá gia-đạo của người, phá sự-nghiệp của người, đạp tan khối hữu-ái, cắt đứt dây đoàn thể, làm cho cái không-khí ở xã hội như nghẹn-ngào không thở được. Vậy đồng-bào ta phải nên xa lánh những bọn ruồi xanh ấy, mài dao cho bén mà cắt cái lưỡi giềm-pha ấy đi, nhổ nước miếng vào mặt những kẻ giềm-pha ấy, thì xã-hội mới mong có cái hòa-khí lâm cho mát-mẻ êm-đềm được.

NAM-KIỀU

Cùng M. Tây-sơn-Đạo

Chào ông! Tôi lâu nay lấy làm nhớ ông lắm, nhớ cái câu «kinh thiên vĩ-địa» mà đối ra «kinh-dinh» của ông; nhớ cái câu thơ cái «cành nửa dâm cành vẫn teo» mà nói là «lộp di lập lại» của ông; còn nhiều cái từng nhớ nữa, tôi vẫn thường chất-chứa trong lòng. Nay nghe tin lại mừng cho ông, vì tờ O.L. mỗi ngày mỗi số, thì-hồ cho ông nhã ngọc phung châu, không giống như tạp-chí Nhựt-Tân mỗi tháng mỗi kỳ, làm cho viên phụ-bút Tây-sơn-Đạo phải nóng lòng sốt ruột. Vậy thì trên diễn-đàn chúng ta còn được gặp nhau, mục «phê-bình» nay mai sẽ trình trước mắt ông, ông đừng ngại!

Sau hết xin ông nhớ cho rằng: «tôi muốn ủm những tay công kích cùng phản đối đối thủ kia thì mới sướng, chớ còn như công-kích xằng, phản-đối bậy, mình không phải là «thầy dạy» thì giảng-giải làm chi cho phí công mà lại sanh chán; ông nhớ cho!»

T.H.L.

Cùng đồng-nghiệp C. L. B.

Tôi nhận đăng những bài của độc giả là theo lẽ thẳng chớ không phải vị kỷ hay là bịa đặc nói xấu cho ai vì tờ báo là cơ quan của quốc-dân vậy. Tôi cũng đã tiên liệu, biết rằng ông Huệ-Nhân bên Công-Luận thế nào cũng sẽ dùng cái thủ đoạn rất hèn mạt như cái thủ đoạn ông đã thi hành hôm nay, bịa đặt ra lắm chuyện rất ... thôi, nhưng tiếc thay những chuyện ấy toàn là chuyện cửa chuyện nhà chuyện xó buồng xó vách cả! Ông tưởng cái thủ-đoạn ấy là hay có thể làm mất danh giá của tôi, nhưng tôi dám thách cái ngọn lửa của ông càng đốt càng đỏ kia sẽ phải diêu-tàn mà vàng vẫn còn nguyên, chẳng qua để lại một trò cười cho công chúng. Quí ông bên Công-Luận cho tôi là ngu ngốc, tôi chẳng hờn mà lại lấy làm vui, vì ngu như tôi mà từ ngày vào làng báo đến nay ngoài 11 năm trời, chỉ thờ một chủ nghĩa tự làm chủ lấy mình không phản thầy dối bạn bao giờ. Trong sáu triệu đồng bào ai thờ một chủ-nghĩa với tôi thì mua báo tôi mà đọc, ai không thích thì thôi chớ tôi không ép ai mà cũng không cậy quyền ai ép giùm. Tôi tưởng một người xem một người hết cũng đủ vì Đông-nho có câu: «Bách nhơn trám bất như nhứt sĩ nặc» cho nên tôi thường cho những lời giềm pha phi lý đều là lời không! Tôi tưởng về sau dầu đến thế nào phải gác bút, lại về làm chủ ở nhà thì cái ngu-ngốc của tôi còn hơn người nay ở với Đinh mai về với Đồng vậy.

Và ngày kết cục cuộc thi sắc đẹp đã quí ông cũng hầu gần, chỉ còn hơn một tháng nữa mà thôi; lấy số người thì trong hai tháng nay mà phỏng người sau nầy thì các ông cũng rõ sự kết-quả ra thế nào rồi. hai tháng rồi mà còn chịu như huống là còn không mấy ngày nữa cũng ráng đợi cho tới ngày kết-cuộc đó, ai chánh ai tà, ai hay ai dở, cũng đều bày ra trước mắt muôn người không làm sao che mặt lọ đi đâu cho động.

NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

THƠ CHO ÔNG Huỳnh-văn-Chính chủ-bút C. L. B

Qui đồng-nghiệp-hữu

Trong báo Essor - Indochinois *ra ngày 8 Août 1925, tôi có nói đến qui danh và phê-bình cái cử-chỉ của qui đồng-nghiệp đối với người Annam, trong bài đó độc-giả đã thừa rõ cả ý-tứ của tôi ra thế nào rồi. Tôi nói rằng qui đồng-nghiệp trước sau mấy lần đổi chí-hướng và trong việc Camau mới rồi đây, thái-độ của qui-đồng-nghiệp khiến cho người có thể gọi đồng-nghiệp là kẻ nghịch với quyền-lợi Annam được.*

Ấy đó, lời nói của tôi, ý-tứ của tôi rõ-ràng như thế, nào đã có đâu đê-tiện đến nổi bịa chuyện nói xấu, mong phạm hại đến danh dự người? Câu phán-đoán của tôi minh bạch như vậy, còn đồng-nghiệp-hữu trả lời ra làm sao?

Tôi lại có nói một câu nầy: Tôi có nhớ khi xưa, qui-đồng-nghiệp đã có hồi chung-cùng với các nhà bỉnh-bút báo Tribune-Indigène, *mà lo-lắng việc ích lợi chung, tôi cũng còn nhớ trong nhiều lúc chuyện-trò với bè-bạn, qui đồng-nghiệp cũng có khi múa tay hoa chưn hết mắng những kẻ phản nghịch với nước-nhà. Tôi có hỏi một câu rằng: Ngày nay qui-đồng-nghiệp đã quên hết mấy chuyện đó rồi hay sao? Nếu thế thì buồn xiết bao!*

Tôi đọc lại mấy câu của tôi viết trong báo Essor, *và xem xét hết mấy câu bịa-đặt vô lý, ẩm-phảo của qui-đồng-nghiệp, thì tôi thương cho qui đồng-nghiệp không biết giữ-gìn phẩm giá và tôi phàn-nàn cho độc-giả báo C. L. phải hằng ngày nghe thấy trong qui-báo những lời thô, tiếng tục, những chuyện hoang-đàng đàng bày ngoài chợ hơn là biên trên giấy; đáng cho kẻ hạ-lưu vô-giáo-dục nói hơn là người thượng-lưu học-thức. Nếu qui-đồng-nghiệp tưởng rằng bày chuyện nói xấu có thể trả sự qui-đồng-nghiệp thù tôi được, thì qui-đồng-nghiệp lầm to rồi. Những ... cái xấu, cái dơ trong C. L. B. không có thể nào đả động tới nhơn thân của tôi được.*

Qui đồng-nghiệp khinh-mạn công-chúng rồi đây qui-đồng-nghiệp sẽ ăn-năn không kịp.

Trong mấy câu nói xàm đăng ở C. L. B. ngày hôm qua có một chỗ nói rằng: Tôi xưng mình là giáo-chủ v . . v . . . .

Ai cũng biết gần đây, tôi cổ-động nhiều cho đạo thần-linh (spiritisme) Đồng nghiệp lanh-lợi quá! dựa theo đó mà bịa chuyện ra như vậy, không khéo cũng có người tin, vậy tôi phải biện bác lại.

Đạo Thần Linh là một đạo lấy sự thiệt-nghiệm làm gốc. Thiệt là một môn, triết học cao-thượng, một cái luân-lý có thể cứu vớt loài người khỏi đến đổi suy tồi lụn bại. Đạo đó là do người với Thần (là kẻ khuất mặt) thông đồng cùng nhau, thần dạy người những lẽ huyền-vi của Tạo-hoá, để cho người nương đó mà cư-xử ở đời cho chánh-đáng.

Tôi tin đạo nầy cũng như nhiều người khác. Ngày nay khắp thế-giới đâu cũng thấy có người tin. Qui đồng-nghiệp tưởng vu cho tôi xưng mình là giáo-chủ rồi nhiễu-hại đến đạo được sao?

Không đâu qui đồng-nghiệp. Đạo Thần Linh là môn Luân-lý chớ chẳng phải là một môn khí-cụ vận động việc gì đâu. Sau đây tôi lấy lòng từ-huệ khuyên đồng nghiệp giữ gìn lời nói cho lịch sự hơn một chút; kẻo không khỏi lời phán đoán nghiêm-khắc của hậu lai.

CAO-CHÁNH
Tổng-lý báo
L'Essor Indochinois

Cáo bạch

Nhơn dịp lễ Assomption, Bổn báo xin kiếu lỗi cùng liệt qui khán-quan nghỉ một kỳ thứ hai, số báo 325 đến ngày thứ tư 19 Août mới đăng tiếp.

BỔN-BÁO

Hướng truyền

Hai người Tàu bị bọn dấy loạn giết chết

Amoy. — Hai người Tàu đánh ngăn cản bọn giấy loạn thì bị một người bắn chết. Người ta nghi cho anh ấy xui dục công chúng thì hùng cho bọn thù-hòa phải khiếp sợ.

Trương-tác-Lâm hội quân sĩ lại Phụng Thiên

Các đạo quân Trương phái đi bảo hộ các Tỉnh-trưởng giúp chánh-phủ trung ương nay được lịnh Trương đòi về, đã lũ lượt kéo o đến Phụng Thiên cả.

Tìm được một bộ xương người rất cao lớn lạ thường

Trong khi đào đất, xây móng dựng một nhà hội-nhạc, người ta đã tìm được một bộ xương dài đến ba bốn thước tây. Trước người ta vẫn tưởng rằng khi chôn rồi người ấy sống cao lớn thêm như thế chăng, nhưng lại sau ông Majinot nghiệm ra là một người rất cao lớn dị thường thuộc về đời thượng cổ mà nay chỉ còn lại một bộ xương ấy làm dấu tích đấy thôi.

Một trận hoả tai rất lớn ở Hải-phòng

Ngày chúa-nhựt mới rồi kho dầu sản của hội Franco Asiatique ở Hải-phòng bị cháy rất dữ đội lính đem ống bơm đến chữa hơn 24 giờ đồng hồ mới tắt tính ra tổn hại đến 40,000. đồng nhưng hội Bảo-hiểm không phải đền là vì một người làm việc trong hãng sơ ý làm phát hoả.

Đàn-bà Tàu đậu Tấn-sĩ-luật

Cô Soumé Tcheng mới thi đậu Tấn-sĩ luật ở trường-luật Paris. Kỳ thi nầy có ông giáo Gidel làm Giám-khảo. Cô đậu về hạng ưu. Cô Soumé Tcheng là một người đàn-bà Tàu lấy bằng Tấn-sĩ lần thứ nhứt. Rất khen thay cho cô mà rất buồn thay cho ta! Chẳng biết đến bao giờ mới có người đàn-bà mình đậu Tấn-sĩ? Còn lâu lắm.

Lội qua biển Manche

Một người Nhựt tên là Sotouni đã đến doi Griz Nez để lội qua biển Manche. Nghe nói rằng có Harrisson tuần sau cũng lội qua biển ấy.

Sở Ba-son đóng cửa

Saigon. — Thợ thuyền vẫn không thấy trở lại làm việc, quan ba Douguet đã dán yết thị rằng: nếu sớm mai thứ hai 10 Août thợ thuyền không trở lại sở thì sẽ đóng cửa luôn nhưng cũng không thấy thành hiệu gì, thợ thuyền vẫn đình công.

Tin Maroc

Binh Riffains đánh quân Ech-banh rất dữ dội gần Adjdier. Nghe nói rằng máy bay của Ech-banh đã thả trái phá xuống các miền thuộc Ech-banh nhưng không biết có phải không.

Lời tuyên-bố của quan Alexandre Varenne

Theo báo Quotidien thì quan Alexandre Varenne tuyên bố rằng ngài chưa nói gì về việc chương-trình ở Đông-Pháp, ngài nói rằng ngài vẫn giữ chủ nghĩa cọng hòa, ái quốc nhưng ... cộng như chủ nghĩa xã-hội vậy. Ngài nói rằng ngài không bao giờ bỏ chủ nghĩa của ngài, ngài sẽ làm hết nghĩa-vụ sau khi ngài đã nhận trách nhiệm Toàn-quyền xứ Đông-Pháp.

Người làm việc Các nhà Băng đình công

Pháp. — Quan Thượng-thơ bộ Lao-động đã tư giấy sang bộ Tài-chánh và gởi các tờ giấy yêu cầu của các đại biểu bọn đình công. Chắc rằng nay mai việc ấy sẽ giải quyết xong.

Bài diễn thuyết nói về việc độc lập của nước Mexique

Ếch banh. — Ông José Vasconcelos Thượng-thơ bộ học của tòa nội các Obregon đã đọc một bài diễn văn ở Madrid nói về việc độc lập của nước Mexique; cuộc diễn thuyết nầy rất nhiều người đến dự thính.

Người Druses dấy loạn ở Syrie

Ở Syrie mới xảy ra việc biến loạn nhưng nay đã dịu lần.

Quân sĩ Pháp đã kéo đến dẹp, cho Tướng soái Sarrail điều khiển.

Thợ kim khí đình công

Huê-Kỳ. — Các nhà đại biểu của 700.000 thợ kim khí đã hội nhau lại Pittsbourg là nơi thợ sắt bàn rằng nếu chủ xưởng không điều đình việc tăng lương thì sẽ tuyên truyền cho thợ kim khí bắt đầu đình công ngày mồng một tháng chín tây.

Lại muốn giúp vua nhà Thanh phục vị

Người ta đã dò được việc mưu giúp vua nhà Thanh phục vị. Việc nầy lại do tay Ngô bội Phu và các đồng đảng trong chín tỉnh trên con sông Khương tử giang.

Đình công một cách khác

Hơn 300 trăm người Tây làm việc ở tô giới Hồng-mao đã xin đình công vì cớ Hồng-mao bạc đãi người Tàu và cách cử động của Chánh-phủ Hồng-mao trong bấy lâu nay.

Lập một sở y viện trót triệu bạc

Hoa Kỳ. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ đã chuẩn về khoản lập một Nhà thương ở Courasao, Cavite. Tờ giao-kèo với một nhà thầu khoán ở Manille nay đã ký xong. Tiền phí tổn về các việc hơn 1.000 000 bạc. trong nhà y-viện mới nầy sẽ có đủ đồ dùng theo cách thức khoa học đời nay.

Nước Afghanistan (A-châu) không chịu nhận những điều yêu cầu của Y

Kaboul. — Chánh phủ Y yêu cầu nước Afghanistan phải bồi thường nhơn mạng cho một người kỹ-sư Y đã bị chánh-phủ ấy xử tử. Chánh phủ Aghanistan nhứt thiết không chịu nhận những lời yêu cầu ấy, nói rằng người nước nào ở trong địa phận Afghanistan cũng phải chịu dưới quyền pháp luật chánh phủ ấy. Bây giờ việc đã xong rồi không nói gì được nữa.

Thủ tướng Mussolini nói rằng nước Y làm sao cũng phải phản đối về việc ấy.

Việc đình công ở Ba-Son

Thầy quan Toàn quyền và quan Đề-đốc thủy quân yết thị rằng nếu thợ thuyền không trở lại làm việc thì sẽ đóng cửa Ba-Son cho nên hồi sớm mai ngày 11 Août bốn người đại biểu trong bọn thợ thuyền đã đến thương lượng với ông Quản-lý sở ấy. Hai bên cãi nhau về mấy khoản, bên thợ thuyền đòi trả tiền công trong mấy ngày đình công bọn ông Quản-lý sở Ba Son thì khăn, khăn không chịu lại nói rằng sở Mật thám đã dọ bắt những kẻ chủ mưu xúi dục thợ thuyền đình công, đặng trừng phạt để răn kẻ khác. Rốt lại ông Quản lý nói rằng: ít ra cũng phải có một phần nửa thợ thuyền trở lại làm thì mới mở cửa sở và buộc bốn người cai thợ là MM Nguyễn-văn-Kẻ, Trần-văn-Canh Nguyễn văn-Nguôn, Trần-văn-Đức, phải chiêu tập các thợ thuyền trở lại làm việc theo như ngày giờ đã định. Bốn người đại biểu ấy đã ký giấy cam đoan sẽ y như lời đã ước hẹn. Sáu giờ sớm mai ngày 12 Août thì đã thấy một tốp thợ kéo nhau trở lại làm việc. Ông Quản-lý ở Ba son xin quan Toàn quyền hạ lịnh mở cửa vô Sở thợ trở lại không đầy 200, chắc trong nay mai rồi cũng trở lại làm việc như cũ, thế là gần hết câu chuyện thợ sở Ba son đình công.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Độc giả diễn đàn

Bổn-báo mở ra mục nầy, để dành riêng cho chư độc-giả cùng nhau phân-biện phải quấy, bổn-báo không dự tới, duy những bài nào lời lẽ thô bỉ và phản đối vô-lý thì bổn-báo mới không đăng mà thôi! Báo-chương là diễn-đàn, dầu hai bên cũng là bạn của bổn-báo cả.

B. B.

ĐÍNH CHÁNH BÀI «TƠ HỒNG XE CHẠ» CỦA ÔNG P. Đ. ẤN HÀNH TRONG BÁO T.I. NGÀY 20 JUILLET 1925

Thị phi chỉ thị đa khai khẩu,
Phiền não giai nhân cượng xuất đầu.

Vài lời xin nhắn-nhủ với ông P. Đ. đặng tường tất: Tôi vốn thiệt ở chốn thôn quê, tay lấm chơn bùn, dám đâu dùng lấy lời lẽ đởm-đương mà tung-hoành trên mảnh giấy, vì tôi tài-mọn sức yếu, đọc chẳng đặng suốt câu văn, lý đâu dám phê-bình lời đặt-sắc của văn-nhân cao kiến, nhưng đặt đồ ra trong tờ báo là: một điều rất quan-hệ cho nhân-quần xã-hội biết bao!

Vì thấy ông P. Đ. đổ nhiều câu văn trong bài «Tơ-Hồng xe chạ» nghe qua cũng có nhiều lời rất nên thâm-thúy, như là: *Ghe phen cô bị đâm mà không đến nỗi,* vì *mũi thương tầm-tuờn mà bị đắp-xe (ung độc),* cô *mới để ngươi cho* nên cô bị *một giáo rất sâu, và lại cô tắm thuốc độc nhiều, nên làm cho bụng cô sưng lên một ngày một lớn.*

Tôi chẳng vì sự gì mà phải kích bát văn-từ của ông P. Đ. mà chi, song vì ông P. Đ. đặt những lời nói thô lỗ như thế, xem qua thật rất lạ lời biết mấy!

Đọc rồi bắt nhờm, bắt gớm, ông là người thạo nghề viết báo, thì phải viết ra những lời tao nhã, chớ ông dùng chi những tiếng ly-kỳ, tập cho em trẻ học đòi theo lời thô-bỉ, như ông đáng bậc cao-kiến, quảng-văn, thấy xa hiểu rộng, thì cũng nên dụng lời chi hay giỏi mà truyền giáo ra cho có ích, chớ như ông dùng mấy lời nói trên đây, rầy khắp chư-châu, chư-quận, người c[illegible] phiền kẻ càng trách, hay là ông [illegible] là người văn-nhân cao-kiến m[illegible] chi thì nói?

Ông nghĩ lại coi! Hay là ông có sự chi tiền-duyên với cô ấy, mà cô chẳng khứng lòng trao mối dây tơ buộc lại với ông, cho nên ngày nay ông lấy theo lời tự-thuật của ông sãi X.. ở làng Thạnh-Mỹ-An, vội lấp chôn lấy một phận nhược chất liễu bồ, nơi sông dài, biển rộng? Nên chẳng vì sự oan-ức của ông không đặng nhanh quít tay vin, thì có ích gì cho ông thêm bớt, lại dùng những tiếng rất gớm-ghê ấy vào báo mà bia danh một phụ nữ mà chi. Ông phải biết rằng: phận quần vận yếm mang thấp-thỏi mà có đáng chi cho ông chấp trách.

Bổn tánh của đàn bà tục thường nói tới đen như mực, lựa là ông phải hút gió đốt đồng, tại vì ông cầm sợi dây vấn mà không trách, lại trách người đào giếng sâu, ở cửa sổ dòm trời, mà lại thổi lông tìm vít, chê cô ấy dâm-phụ. Tôi xin hỏi ông? Vậy chớ một người *phụ nữ mà lấy năm chồng còn trinh tiết không?* Xin ông giải giùm tôi rất mang ơn, còn dầu như cô ấy mà có lấy chồng già, đắp bồi số nợ thiếu cho cha, thì cũng đáng khen lắm đó, vì cô ấy bán mình trả thảo thân là phải, như chị Túy-Kiều lớp trước lại sao??.......

Tôi nói đây chẳng có ích chi cho tôi, song thấy ông là bực tu-mi xử sự mà lại bia danh một phận nữ-lưu, xin tiếp thuật cái tánh của cô nầy cho chư-tôn độc giả oan kia xót lại cho cô ấy nhờ kéo ưu.

Thuở cô tác mới nên 18 thì còn tùng phụ tại gia tánh nết hiền-lương, cũng có hiếm nơi đi nói mà cô chẳng ưng, ở vậy lo bề nội trợ cho cha mẹ mà thôi, đến sau có ông sãi X... thấy cô phải lòng cho nên thường lân-la nơi nhà cha mẹ của cô khi, chén rượu, lúc cuộc cờ, chừng ông mới dục tình, kiến sắc tâm động, mới phổ việc tương rau, bọc đòi ngã mặn, cậy người sơ-vấn đến cùng cha mẹ cô mà nói. Tức nhiên cha mẹ cô kêu cô mà hỏi. Thì cô lại thưa rằng: phụ mẫu sanh phụ-mẫu định (là cô ưng đa), cha mẹ cô rõ ý nên mới gả cho ông sãi X... ngõ hầu sửa trấp nâng khăn, khi cưới gả xong rồi cô đành phận tùng phu xuất giá.

Thật từ ngày cô về ở với ông sãi X.. xướng tùy phải đạo, gia-đình yên-ổn, chồng hòa vợ thuận, cô ở với ông đặng 6, 7 năm, sanh đặng ba mặt con, hai đứa mất một đứa còn, thật mới biết cho rằng: Hữu-duyên năng-ngộ, thiếu chi tay quốc-sắc như Tống-Ngọc Phan-An, mà sao cô lại ưng chi ông sãi tuổi quá lục tuần kia vậy, cũng vì duyên-nợ tạo-đoan, nên cô mới vui câu: loan-phụng hòa minh...

Cha mẹ cô là ông hương kia, gia-tư tuy chẳng lấy chi làm phú-hộ, song cũng bực trung, ấy là tại cô muốn kết gia-thất duyên hài với ông sãi X... chớ chẳng phải vì sự chi mà cha mẹ cô ép buộc. Sau lại ông trở ghen nói rằng: cô ấy ngoại tình, nên đánh đập cô vợ hoài, song ông chẳng có lần nào bắt đặng, duy có một điều tai nghe mà làm cho ông ngần-ngại...

Ngày nọ nhà ông có làm tiệc, ông mời mời cha mẹ vợ và em vợ đến ăn uống chơi, lại cũng có một ít người thân bằng cố hữu của ông dự tiệc, đặng ông phân phiền việc vợ con ông vậy vậy cho cha mẹ vợ ông hay. lúc đang ăn uống lối 9 giờ tối, có kẻ đạo tặc ẩn bóng vào phòng của ông mở rương khuân đồ lấy của, chừng cô vợ ông dưới bếp bồng con lên, vừa bước vô buồng thấy đèn tắt, chạy vô bị quân gian-tế đánh ngã lăn cả và mẹ con xuống đất.

Khi ấy nội nhà tá họa ra, chạy lại thì gian-tặc đã bôn tẩu; cha vợ ông khuyên ông tìm xét coi có mất vật chi chăng? Thì ông lại nói chẳng có mất chi cho nhiều, rốt lại ông nghe lời bán cú phi ngôn thêu dệt rằng: vợ ông dẫn tình-nhân lén vào lấy của, xuối ông đến làng mà thưa cô vợ đem người tình vào lấy của ông hết 300$.

Hẳn thật kỳ tâm của cô nầy là người biết nghĩ, chẳng có lòng lấy trắng làm đen, cũng vì lưỡi mối, miệng lằn, phe gian thần sùng-nịnh, bày mưu độc làm cho chồng vợ của cô nầy phải phân-ly tông các.

Tôi vốn chẳng quen biết chi với cô nầy, song vì khi trước cô nầy có ở gần sông bến nước, cho nên tôi đây mới rõ đặng điều hắc bạch mà biện-bác ra đây. Sao ông P. Đ. chẳng châm-chế cho cô ấy nhờ, bia danh chi một phận kinh-xoa, ông chẳng có nhớ lời tục hằng ví: đến buổi thương xúm lợi yêu vì, đang hồi ghét rủ nhau gièm siểm.

DƯƠNG-KIM-LANG
(Dakao)

Đông-Pháp Thời-sự
SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	11$ 80
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	11 80
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de Chine)	11 80
Hongkong et Shanghai	11 80
Chartered Bank	11 80

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	$ 55 tới 5$ 95
Lúa Gò-công	05 — 6 15
Lúa Bãi-xàu	00 — 6 10
Lúa Bạc-liêu	10 — 6 20
Lúa Cao-man (trắng)	65 — 5 75
Lúa Cao-man (đỏ)	30 — 5 40
Giá tr[illegible]	00 — 6 10

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp: 51 $ 40

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Camranh ở Port-Said đã chạy qua Đông-Pháp hôm ngày 18 Juillet.

Chiếc Min ở Âu-châu bữa 16 Août sẽ qua tới.

Chiếc Amboise ở Marseille bữa 12 Août sẽ qua tới.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Azay-le-Rideau bữa 14 Août sẽ chạy qua Pháp-quốc.

Chiếc Amboise bữa 15 Août sẽ chạy qua Trung-Huê và Nhựt bổn.

Chiếc Camranh bữa 17 Août sẽ chạy ra Bắc-kỳ.

QUA THIỆT! TỐT THIỆT! RẺ THIỆT

Tôi nghe đồn, nên lên Saigon hỏi thăm và chịu khó một ít bước kiếm tiệm M. FRANÇOIS Sự, 76 Rue Vannier (tối giữa dãy phố chà bán vải chợ cũ) đặng mua hột xoàn, thì quả y như tiếng đồn, hột thiệt nhiều, đủ thứ, nước thiệt tốt; đồ nữ trang kiểu vở khéo léo hơn hết! Mà lại rẻ, nên mua đem về họ nầy tôi bán lại kiếm số hụt chuyến sau... Vậy có mấy lời tặng khen và giới thiệu tiệm M. François Sự đáng tin cậy lắm.

T. TÙNG.

BỮA ĐI NAM-VIAN

Saigon.— Bữa thứ bảy 15 Août tới đây hội *l'Etoile de Giadinh* sẽ lên Kiêm-Biên thành mà tranh đấu với các tay đá banh ở trên.

Cuộc sắp đặt chư tướng đã xong, hàng ngũ rất chỉnh tề, và đạo nào cũng mạnh mẽ vững vàng biết mấy.

Của
Giồi I Xương
Barnabé Trung Giồi II
Danh Thi Rớt Xuân Tiên
Lưu-bửu: Phú, Thơ, Thoại, Tài Thơm.

Xem cách sắp đặt tôi rất ưng lòng, vậy tôi ước ao rằng khi lên Nam-vian ngôi sao của Giadinh sẽ sáng rỡ như ngôi sao *Bắc-đẩu* vậy, cho phỉ lòng mong mỏi của anh em ở Saigon đây.

ET-BỌT-MANH

ẤY MỚI TÀI

Cholon.— Đêm 9 Aout rồi đây lối 11 giờ rưỡi, ông cò Campana sở mật thám Cholon dẫn ít người lính kín đến tại căn phố số 146 ở đường Testard đổ vây bắt một sòng ngầu-hầm lớn lắm, ở từng lầu thứ hai. Căn phố nầy có một người Formosien, dân Nhựt-bổn tên Gyoo-Ishim ở. Anh ấy có đặt một tay gát cửa. hễ có động tịnh việc gì thì nhận chuông điện (sonnerie électrique) cho bọn cờ bạc hay. Khi ông cò và lính tới, tên ấy cũng muốn nhận chuông báo tin, song lính mật thám đã biết trước mà cắt dây rồi thành ra nhận mãi không kêu nên chẳng ai hay chi ráo. Nó bèn la lên song mới hả hoát miệng ra đã bị một cái tay cứng như sắt bụm lại kín mích.

Ông cò với lính liền thẳng tuốc lên lầu bắt được thờ chừa và tay con hơn 20 người, Có lấy được 254$67 tiền tang và bài đủ thứ.

Thiệt đáng khen ông cò Campana vì ngài có mưu cao trí sáng mới bắt được quả tang như vầy, và mấy tay mật thám Annam ở Cholon cũng lanh lẹ vô cùng đáng kính đáng phục quá.

BẢY TÀI

GIẬN HẾT KHÔN

Saigon.— Chiều thứ sáu 7 Aout, lối 2 giờ, hãng Grands Magasins Charner vừa mở cửa thì bọn thợ và cu-li liền kéo nhau vào sở. Lúc ấy có tên Phạm-văn-Cui làm thợ mộc ngồi xe kéo vừa tới xây có tên Trần-văn-Châu 18 tuổi, tay dở nón chào tên Cui còn miệng thì bẩm thầy, coi bộ kiêu ngạo lắm.

Phạm-văn-Cui nghĩ mình làm thợ mộc mà nó «bẩm thầy» lấy làm xấu hổ nên giận quá bèn xóc lại đá Châu một đá sải tay. Châu nhào như Oát-Đột bị Vân-Tiên đá, và hộc máu ra cả vũng! Anh em bọn cu-li lật đật đỡ nó dậy rồi kêu xe chở vô nhà thương Cholon. Quan-thầy coi rồi nói Châu bị đá nặng lắm sợ tới chết nữa!

Tên Phạm-văn-Cui bây giờ biết ăn-năn thì đã muộn rồi. Nó có tiền án 8 năm cấm cố về tội đánh người đến mang tật trọn đời, và sau bị một năm tù về tội ấy nữa, nay lại thêm một kỳ thứ ba đây chắc Tòa cũng không lẽ «tình rỏ» cho anh ta đâu!

Thiệt Phạm-văn-Cui bị giận một chút mà hết khôn và tôi cũng trách tên nầy sao nóng quá!...

TRƯƠNG-PHI

VỊT KHÔNG BIẾT LỘI

Đêm 9 Août lối 10 giờ tên lính thủy C..: ở dưới chiến-thuyền *Jules Michelet* giặt áo quần xong rồi đem phơi nơi sợi dây dựa bò tàu, rủi vói tay ra xa nên té nhào xuống nước. Sông khỏa hai cái, cuống thấy tiểu-tướng đem xuống Diêm-đình. Tội nghiệp! tới bữa nay cũng chưa thả lên, chắc còn chi nữa với xác.

Ai nghe tin nầy cũng thương hại giùm người bạc mạng vì đem thân đi đến xứ người rủi một chút mà vong thân. hại cho cha mẹ đợi trông, anh em thương nhớ, người ở suối vàng há được an thân?

SƠN-ĐÁ ai khóc

Ở SAIGON CÒN MẮC ĐIẾM..

Thầy Nguyễn-hoàng-Tá, Ký-lục, nhà ở đường Chasseloup-Laubat mới đến bót thưa rằng thầy mới bị điếm chọt hết một cái bọt-phơi da đen (thứ da sấu phải chăng) có đựng 51$. một cái giấy thuế thân (số mấy quên lửng) của sở Tân-đáo Saigon phát cho thầy hồi tháng Mai năm 1924, một cái giấy lưu-bửu số 38 với 2 cái giấy số của hội Tương-tế số 03.945 và 38.972 năm 1925 nữa.

Mất tiền mất bạc thầy chẳng có lo, mất 2 giấy số buồn xo tới ngày!

ĐỘC-ĐẮC

VỢ CHỒNG SAO LẠI CHẲNG THƯƠNG

Sadec.— Thật vậy đa chư tôn! Vợ chồng dầu ấp tay gối sao lại chẳng thương, song vợ con mà quấy đến nước rồi thì cũng phải đánh đập nhau vậy chớ. Tôi thấy có nhiều người làm mặt đạo đức nói phách rằng người ta không nỡ cầm cái bông mà đánh đàn bà nữa! Nói như vậy cũng phải, song có người đàn bà không nên làm cho họ buồn rầu mà cũng có thứ đàn bà nên lóc thịt mà cẩu sấu vậy chớ!

Mới hôm 5 Aout rồi đây lối 3 giờ chiều Lê-thị-Tốt chẳng biết có phải đòi đi chụp hình để gởi lên C. L. B. mà thi sắc đẹp không mà rầy lộn với chồng là tên Nguyễn-văn-Cầm như đám giặc nhỏ, Tên Cầm nổi dóa đánh chị ta 2 bạt tai, chị ta chạy oản ra sân rủi vấp gốc cây té nhào bất tỉnh!

Cầm lật-đật chạy theo đỡ dậy thì hồn vợ đã theo ông theo bà.

Tên Cầm liền bị bắt giải tới Tòa vì tội gì rồi đây Tòa sẽ buộc!

Than ôi! Một trận lôi-đình, từ đây thân mình lạnh lẽo!

NGÔ-KHỞI

HOA RỤNG DƯỚI AO!

Laithiêu.— Con Lê-thị-Nghinh, 8 tuổi, mồ côi cha mẹ, ở với chú là tên Lê-văn-Du, chú cháu yêu nhau biết mấy.

Mới hôm 3 Aout, lối 6 giờ sáng nó thức dậy sớm chạy đi chơi, ai dè đi chơi đã lâu mà không thấy về đòi ăn bánh!

Đến 8 giờ chú nó bèn chạy đi tìm cháu. Tìm trót 2 giờ đồng hồ mới gặp cành hoa rụng nơi ao nhỏ cách nhà chừng 50 thước tây.

Ông Cò hay tin đến nơi tra xét mới biết rằng con nhỏ vì ham vọc nước mà phải bỏ mình. Vậy ai là kẻ ở gần giếng gần sông cũng nên coi chừng con cháu cho kỹ cang, kẻo có ngày tội lên tội rước!

MA-DA

ĐỜI THÁI BÌNH MÀ!

Cantho.— Đêm 30 Juillet, tên Trần-văn-Mẹo, Thương-gia, ở làng Thới-long (Ômôn) bị một đảm ăn cướp chẳng biết ở núi nào kéo đến đánh rất dữ-tợn.

Nội đảng đếm ra là 12 đứa (thì là một chục cẻ đầu rồi) có 2 cây súng và dao mát bửa-bồi kéo đến dộng cửa. Tài-gia hay tin lật đật chạy ra chống cự bị ăn cướp đánh hai cây rất nặng rồi kéo vô cạy 2 cái tủ lấy 305$ *hiện,* đồ nữ-trang giá đáng 1.000$00 và áo quần với hàng hóa giá đáng 200$ nữa.

Khi ăn hàng no-nê rồi, bọn ăn cướp có bắn dọa 5 tiếng súng rồi xuống ghe mà buồm ngả Hậu-giang. Tính lại thì khi ăn cướp kéo tới với khi đi chỉ có một giờ đồng hồ là xong việc!

Chuyện nầy cũng lạ quá, vì tài-gia ở cách cái đồn chừng 500 thước, mà khi cai đội lên nơi thì ăn cướp đã đi hết rồi. Vậy thì sự trễ nải nầy lỗi ở nơi ai? Lỗi tại bọn ăn cướp không đợi chờ mấy người tới phải chăng? Xin Tòa xét giảm cho dân sự nhờ ơn một chút.

Vụ nầy nhờ quan Chủ-quận và ông Cai-tổng hết lòng sốt sắn truy tầm nên đã bắt được tên Sô là tay ăn cướp lợi hại ở miệt Thốtnốt (Longxuyên) và tên Nguyễn-văn-Đô, có người ở gần tài-gia nhìn mặt nói rằng đêm ấy có anh va đồng lõa nữa.

Xét nhà tên Sô bắt được một cây súng gian, nên đã nạp tại Tòa rồi. Quan làng còn đang theo bồi nữa.

Ráng bắt hết bọn nó đi các ông, vì tôi đã thất rồi, tôi vẫn muốn anh em của tôi nên giải nghiệp cho rảnh. Vì tôi là ăn cướp đại tài còn bị bắn mà chết tại sông Tiền giang thay, huống chi là họ

Hồn ĐƠN-HÙNG-TÍNH

BẮN THIỆT HAY!

Phanrang.— Ông X.... giúp việc sở Thương-chánh, đi xét các làng. khi tới Cana trời [illegible] gần tối. Ông bèn biểu thầy đội là bộ hạ của ông đi kiếm mướn một [illegible] xe-bò để vào rừng Hòa-Trinh đặng [illegible] bắn bò rừng chơi. Thầy đội đi mướn được xe, nên hai thầy trò cùng tên đánh xe bò nhắm rừng xanh thẳng tới. K[illegible] đi được nửa đường ông X... biểu ng[illegible] xe, và đậu đó chờ ông, để cho [illegible] với thầy đội lội vô rừng mà săn [illegible]. Hai thầy trò lội lần quẩn trong [illegible] ngót một giờ, ông X.. xảy ngó thấy hai con bò, tưởng là bò rừng nên m[illegible] quá. Ông chống súng lên nhắm cậy bò ấy mà bóp cò. Súng nổ cái bùm, bò rống lên và nghe có tiếng người u la: «Chết tôi đi Trời đi»! Ông X... và thầy đội lật đật chạy lại coi thì té ra ông bắn lầm hai con bò với tên đánh xe cho ông khi nầy! Coi lại thì có một con bò bị đạn còn tên đánh xe thì bị trúng chơn cũng nặng. Ông X... biết [illegible] lỗi nên móc túi cho tên đánh xe 7$ thế là xong việc!......

VIÊN ĐẠN

MẤT BẠC TẠI CỬA CÔNG!!

Longxuyên.— Hôm ngày 7-8-25 bọn lính tuần-thành có b[illegible] đặng một sòng bài, toàn là dân nghèo, [illegible] bàn bù đánh chơi 5 $ su, nội bọn đặng 9 đứa, dẫn lên sơn đầm, xử phạt tiền đ[illegible] về ráo. Duy tên Nguyễn-văn-Toán, thưa [illegible] bếp Thường là người đi bắt bài lấy của s[illegible] một số 20$ là tiền nó vưng lời chủ đi đòi tiền nhựt-trình bán lẻ. Và bếp Thường khi bắt tên Toán có lục soát trong mình nó thấy cái bóp, mở ra có một miếng giấy 20 đồng và ba miếng giấy một đồng. Tên Toán liền nói thiệt với bếp Thường số bạc 23$ của nó bán nhựt báo. Bếp Thường nghe vậy liền giao lại cho tên Toán và hăm he tên Toán rằng: Nếu mầy để số tiền ấy trong mình, đến lúc vô ông Cò xét lấy hết. Toán tin lời tên bếp là thật, nên đến bót lấy bóp đựng tiền dúc trong nón, để lên kéo hàng ba trước cửa bót. Khi vô hầu ông Cò xong xuôi ra lấy bóp xuống coi lại thì mất số bạc 23 đồng. Hỏi mấy người lính ngồi đó thì tên Thường ra chỉ nói bếp Gọn nào đó lấy bóp xuống coi mà không có chi ráo.

Lạ không, vậy chớ tiền đầu bếp Thường xét thấy trong bóp của tên Toán 23 đồng, bây giờ lại nói không có gì hết? Không lẽ tên Toán mới đó mà xài hết đi chăng? Mà dầu có xài hay là giấu đâu, thì khi bếp Thường bắt dẫn đi cũng biết chớ?

Ức lòng tên Toán vào thưa với ông Cò chỉ quyết cho bếp Thường, là người hay biết số tiền nên chắc ý cho bếp Thường lấy số bạc ấy. Song ông Cò cho việc mất bạc không đủ bằng cớ nên không xử. Tên Toán tức mình vì nghèo ra thân đi ở mướn một tháng ba đồng, nay bị Bếp Thường lấy một số bạc to 23 đồng thì ở biết mấy tháng, nên làm đơn vô quan Biện lý thưa Bếp Thường.

Ký giả thấy việc nầy, nhớ lại bọn ruồi xanh nầy thường hay lập thế gạt gẫm, hăm dọa dân lành mà rút rỉa đồng tiền nhiều cách giả mang; bất kể là dân nghèo nàn đói khó, miễng được tiền vào tay, dân thương đến kẻ ngu-muội, quê dốt kia chau mày. Ước trông quan Biện-lý tỉnh Longxuyên lấy lòng nhơn đức tra xét vụ nầy cho minh bạch hầu răn he cho bớt kẻ thừa lúc người lâm nguy mà vơ vét. Thật là quân đê tiện hèn mạt thay.

Ký giả lại nghe nói cai C... nào đó, lúc tên Toán vô thưa tên Thường lại hăm he chưởi mắng tên Toán, nghĩ buồn không? Cai C.... chẳng thương dân nghèo gặp lúc tai ương thì chớ, lại còn ỷ thế chưởi bới kia nọ là khác. Nầy Cai C... hãy bỏ tánh xấc xược, hiếp đáp kẻ quê mùa đi. Kẻo có ngày gặp kẻ biết đến mà khó gỡ da! Cai C... phải nhớ rằng cái tướng của mình dòng dây dầu có khác gì mấy anh hát bộ của bầu Bôn bầu Cơ?

NGUYỄN-HUỆ-THU

CỜ BẠC

Rachgia — Hằng xem trên các tờ báo thấy mấy ông có chí nhiệt thành, kêu ca bày tỏ mưu nầy thế nọ đặng bắt cho tuyệt cho dứt cuộc chơi khốn hại nhứt là cờ bạc đã hao biết bao nhiêu tâm-huyết, dụng hết sức trí hay, đã mòn hơi lại hao tổn tinh thần mà cũng không thấy hiệu nghiệm chi hết. Cũng tưởng nghề hèn mạt ấy để cho những kẻ vô lương tâm biếng nhác, không biết nghề chi làm ăn, dụng đó mà làm kế sanh nhai, núp lén trốn chui trốn nhủi theo góc hè xó chái, tựu năm, tựu bảy, kiếm chác đặng chi độ hồ khẩu. Cũng thấy nhiều phen bị sở tuần thành cũng lính mật thám xộp ốc bỏ tù rạc cực thân đến sức sao cũng chưa tởn. Lại càng ngày càng thêm nữa không thấy tuyệt; lâu cho đến người Đại-phú-gia, có chức phận cũng dạp đến nghề hèn ấy. Lại cậy quyền-thế chức chấm mà thâu lợi không kể luật pháp chi hết.

Mới đây, nhằm ngày 5 Août 1925 tôi có qua chợ Cái-nhum, làng Vị-thanh (Rachgia) đặng mua đồ. Đến nơi trong khoản 10 giờ ban mai, tôi có lóng nghe hai người kia đứng gần tôi nói chuyện với nhau rằng: «bữa nay có ba bốn cái lạp hốt lớn, đánh rất êm ái.»

Cái trúc hơn bốn năm ngàn đồng thiệt rất may cho tay con quá». Người kia lại nói «vái trời cho mấy ông ăn nhiều mình kiếm chác chút đỉnh mà xây xài. Thiệt chợ mình trọn một năm nay cờ bạc không khi nào dứt, nên anh em mình mới ở yên đây được. Mà cũng nhờ mấy ông giàu lớn ham lắm. Nên nhiều cái lớn ở xa mê ăn tựu đông nức, bữa nay có ba bốn cái xe hơi lại đó, là xe hốt cái đa. Tôi dám chắc chợ quê như chỗ nầy cờ bạc rất sướng tay, không đâu bằng».

Nghe hai người nói vậy chớ tôi không biết hốt tại nhà nào. Song le tôi có ý tọc mạch tiếm tâm lóng nghe kẻ qua lại xầm-xì cũng nhau, nên biết tại chợ nầy bữa nay có cờ bạc lớn. Mà không biết sao họ lại được thong thả tự do mà chơi vậy; chớ làng Vị thanh nội bàn hội tề đến là người xứng đáng nghiêm cấm rất nhặc. Có sao ngày nay lại bỏ phú giả lơ để cho kẻ ấy mặc sức vui chơi vậy. Cúi xin mấy ông lưu ý.

Làng nầy có M. N. I. C. thường thấy có đăng bài xen luận trên báo, sao lúc nầy ông điềm nhiên vậy ông? Tôi là người phương xa không rõ thấu gốc ngọn, phần đương ngôn luận tôi còn non nớt quá. Vậy xin ông tháp hơi thuật lại nghe chơi. Có vậy không? đừng tư vị.

Vậy mới phải là người ưu thời mẫn thế. Vậy mới chẳng uổng giá trị của người viết báo đó ông.

TRẦN VĂN THIỆT
N. H. Gianinh

NGƯỜI TÌNH CA CÔI BÓNG

Một đêm kia hương hào S. làng N. L. làm đầu dắc hương chức nhỏ đi tuần phòng. đêm ấy lại có hát Triều-Châu tại chùa ông Bắc, thiệt thấy rất sẵn lo đi đầu nầy chạy đầu nọ, khi tuần đến khuya đói bụng rủ nhau đến tại rạp hát ăn cháo, và rủ đi kiếm mỗi người một người tình. đó lúc lạnh đêm vắng và kiếm được rồi ai nấy đều dắc đi tản lạc hết, còn h. h. S. thì dắc một người tình của mình xuống dưới một chiếc ghe không có người ta, cột dưới kinh Maspéro, khi đem cô tình xuống ghe rồi, quyết lòng trắng gió cùng tình cho phỉ lòng ao ước, vì họ Cao... gặp họ An... rất khoái, cũng bởi đi tuần đã mệt, lại bị cô kiếm thế ngăn cản việc mây mưa, ngoài ra ai tiếc gì với anh, lúc ấy H. H. S. đã say, nên nói chuyện một hồi rồi ngủ quên, đến sáng mới hay cô tình là «Bà Bông Chẳng mới lạ chớ».

Uổng tiền quá, lại mắc cỡ nữa, xin ai khá dè.

Công-văn lược-lục

NGHỈ PHÉP

M. Khương-kim-Thổ, Tri-phủ hạng nhứt giúp việc tại tỉnh Cholon, được phép nghỉ dưỡng bịnh ba tháng.

TRỞ VÀO CHỖ CŨ

M. Tân-hàm-Phúc, Thơ-ký hạng bổ trước đã từ chức nay được trở vào ngạch cũ và đặc lịnh đi giúp việc tại Soái-phủ (Phòng nhứt) thế cho M. Mai thọ Truyền đổi đi chỗ khác.

M. Thái ngọc Sách, Phó-tổng hạng nhứt tổng Hòa đồng trung Gocong trước được để tại ngoại. nay trở vào chỗ cũ kể từ ngày 15 Aout 1925.

VINH THĂNG

M. Nguyễn văn Lắm, Giáo-tập hạng b[illegible] dạy tại tỉnh Bentre, được thăng chức giáo tập hạng tám.

TỪ CHỨC

M. Nguyễn hữu Đức, Thơ ký tạm, giúp việc tại Soái phủ Phòng ba vì có đơn xin nên đã được từ chức kể từ ngày 20 Juillet 1925.

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng-bang đặng rõ: Nhơn vì ông Trần-quang-Nghiêm mắc bận nhiều công việc nên đã sang *Lục-tỉnh Khách-lầu* lại cho tôi là *Nguyễn-văn-Ngọc* dit *Chín-Tùng* kể từ ngày 1er Aout 1925. Chúng tôi đã sửa san phòng vì lại sạch sẽ tinh khiết sáng láng và mát mẻ lắm. Những bồi đều dễ sai khiến, quí khách sẽ được vui lòng chẳng sai.

Vậy xin kính mời lục-châu quân-tử khi có dịp đến Saigon ghé lại *Lục Tỉnh khách lầu* tạm nghỉ, chúng tôi rất đội ơn vô cùng.

chủ nhơn
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
200 d'Espagne Saigon
kính thỉnh

Co tướng người có tiếng

Trần-kiêm-Tiền tiên-sanh là người tỉnh Quảng đông, ở miền Thành-Hoàng mấy tháng nay đi lục-tỉnh mới về có lời kính cáo chư quí-vị khán quan xin nhã giám. Tôi coi bói khoa cũng coi tướng số, đoán việc nghèo giàu, số mạng, danh phận chẳng một lời dua nịnh. Xin chư quí-vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai, xin tạm bước ghé vào thì biểu rõ. Khán tướng định giá. Tôi có người cắt nghĩa ra lời biện bạch không sai, chẳng hề thêu dệt.

Tại đây có cái đầu bình 100 tuổi treo ôn bảng vải và bàn tay, thì mới phải là Trần-kiêm-Tiền, khéo lầm không phải đồ làm bậy mà ăn tiền đâu.

TRẦN-KIÊM-TIỀN
208, Rue d'Espagne, 208 Saigon

TRƯỜNG HỌC
Huỳnh-công-Phát
SAIGON

Tựu trường: Sớm mai ngày thứ hai 17 Août 1925, nhằm ngày 28 tháng sáu Annam năm Ất sửu.

Kỳ tựu trường nầy, bổn trường mở dạy NĂM THỨ NHÌ BANG CẤP TOT NGHIỆP (2me Année du cycle complémentaire). Năm tới nữa sẽ có lớp 3me Année.

Hội thi CẤP-BẰNG SƠ-HỌC NGÀY 6 JUILLET rồi đây (Certificat d'études primaires franco-indigènes). Bổn-trường chọn đi thi 30 trò, đậu 21 trò, kể tên sau đây:

Tôn ngọc Chấc, Cầntho	Ng. v. Xồi. Saigon
Huỳnh cg. Hiển Baria,	Ng. v. Nhung
Huỳnh v. Louis, Giadinh	Ph v. Lý Nhatran
Ng. v. Trí, Baria,	Thái v. Hơn, Saigon
Ng. tấn Lợi, Soctrang,	Lê v. Cung, Sadec
T. quốc Hải, Rachgia,	H. v. Hiệp, T.-d.-m
Ngô Lồi, Mytho,	H. v. Thắng, Longx
Ng. v. Giỏi, Pnompenh,	Lê v. Củ, Sadec,
H. v. Thanh, Baria,	T. v. Sên, Soctrang
H. v. Khiêm Baria	Ng. v. Quyền Rachg.
Ngô Tô Mytho	

Còn hội thi CẤP-BẰNG TIỂU-HỌC NGÀY 15 JUIN qua rồi (Certificat d'études élémentaires indigènes). Bổn trường cho đi thi 77 trò, đậu được 75 trò.

NOTA.— Học sanh mới muốn vào học nơi Bổn-trường, xin viết thơ trước, đặng Bổn trường để giành chỗ cho, và gởi điều lệ Bổn-trường cho mà biết.

Ai muốn có lời nhiều?
Ai muốn có đồ tốt mà giá rẻ??

Những nhà buôn Annam mình, người nào muốn có lời nhiều mà được tiếng bán rẻ thì hãy sỷ hàng của CHIÊU NAM VIỆN ở đường Vienot số 56 mà bán lại thì có lời nhiều chẳng sai, tiệm nầy bán sỷ rẻ hơn các nơi. Còn người mua lẻ muốn có đồ tốt mà giá rẻ thì cũng lại tiệm CHIÊU NAM VIỆN mà mua.

Cũng một giá thì đồ của CHIÊU NAM VIỆN tốt hơn
Cũng một thứ thì giá của CHIÊU NAM VIỆN rẻ hơn

Tiệm nầy bán những là: Máy hát từ 35 $ sấp lên, dĩa hát, đèn dầu chưng cẩm thạch, từ 6$ sấp lên 28$, chưng nickel từ 1$, 80 tới 6$, đèn treo vách từ 1$20 tới 1$80, đèn mănchon thứ 20$ thứ 30$, đèn marchon treo 26$; kiến mát gọng vàng từ 1$50 tới 2$40, gọng đồi mồi 0$80. Đồng hồ reo hiệu tây, thiệt rẻ 2$50 một cái; đồng hồ để bureau 6 phân 1/2 3$60, đồng hồ Régulateur 20$ đồng hồ CARILLON WESMINTER thiệt gốc 72$, đồng hồ bỏ túi bằng vàng Huê kỳ có giấy bảo lãnh chạy 5 năm 7$, bằng loại kim trắng métal blanc bảo lãnh 8 năm, chạy 8ngày; 8$, thứ coi ban đêm được: 5$50; Đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê kỳ hiệu CARR 8$, lưới mùng, thuộc địa bộ nạp dụng khổ 2m40: 0$90 một thước, khổ, 2m25 1$ một thước nón nỉ bìa nhỏ từ 3$ tới 5$50, bìa lớn từ 3$80, tới 6$, v. v., còn nhiều món khác kể không xiết. Còn hàng Tàu tùy theo giá chợ.

Thơ gởi thì đề cho: PHAM VAN NGOC,
Directeur de la maison CHIÊU NAM VIỆN, 56 rue Vienot Saigon
Téléphone 565.

Công-ti Quản-hạt đại thương
Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner
SAIGON

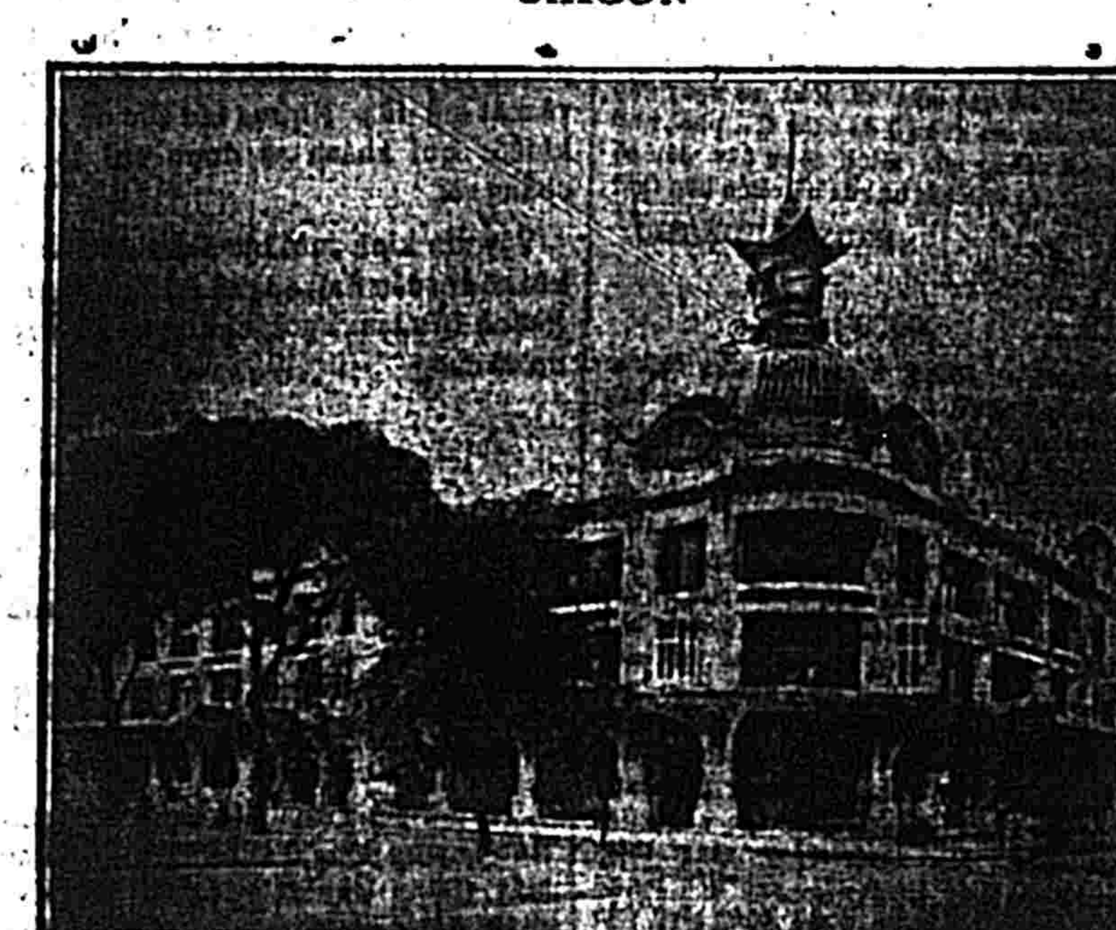

Bữa thứ bảy 1er Août đến 10 Août
BÁN ĐỒ QUẢNG CÁO RẤT NHIỀU
Dầu thơm — Son phấn — đồ vàng — giấy mực — đồ trong nhà — đồ đồng sắt — đồ pha-ly — đồ dùng về việc vệ sanh — đồ chụp hình — đồ hút thuốc — đồ thể-thao — bố trắng — áo sơ-mi — nón đàn ông — Giày giép.
PHÒNG GỌT MÓNG TAY
PHÒNG UỐNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUÊ-KỲ
CÓ NHẠC { Thứ năm chiều từ 4 giờ 45 tới 6 giờ 45 / Chúa-nhựt sớm mai từ 9 tới 11 giờ }
XIN ĐẾN COI CÁC KỆ CHƯNG HÀNG
XIN COI SÁCH IN CÁC MÓN HÀN
NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO
Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu
Điển-tín: MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản-lý số 140 / Nói lại sở buôn-bán số 543 }
Thùng thơ số 528

BAZAR GIÁO YẾN Phạm-văn-Hiền prop.
106, Boulevard Bonnard, Saigon

Giá [illegible] hàng

Kiến ovale t. khảo	5$00	Jardinière int. vert bl.	6$75	Tàu buồm nacre Récl.	3$20
Surtout ovale	4 50	Plateau p. jardinière	8 75	Máy bay bronze Récl.	o o5
Porte fleur 2 cornets	2 50	Jatte tượng tợ coupe	5 oo	Fleurs p. jardinière R.	o 15
Porte fleur 1 cornet	2 40	Hộp al. để đ hộp âm R.	o 40	Mousse paquet R.	o 15
Service liqueur uni	4 40	Hộp đựng vàng laqué R.	1 95	Porte montre argt.	1 80
Service liqueur décoré	5 50	Hộp thuốc xỉa laqué R.	o 38	Service fumeur al. R.	1 20
Service liqueur taillé	5 [illegible]	Hộp đồ thuốc annam R.	o 65	Bình mực 1/2 cris R.	o 5o
Pendulette argenté	5 [illegible]	Vase suộn dích bầu o,8o	2 40	Faux col	o,3o à o 6o
Pend. argt. réveil	8 [illegible]	Bottines Balm. noir R.	8 9o	Nœud à nouer	o,6o à 1 2o
Coupe để bánh v. coul.	3 [illegible]	Soulier Richelieu verni	7 5o	Régate à nouer	o,8o à 1 6o
Dĩa để bánh 2 thứ	1 80	Soulier richel. jaune	6 9o	Nón nỉ large, bord 3,50 à	7 95
Seau à glace argt.	3 80	Soulier rich. chev. gl.	6 5o	Casque rond trắng	4 5o
Bàn carafe taillé	2 80	Đồng hồ car. wes. 6 g. 55$	65$	Casque colon long	6 5o
Mâm alu. 2$30, 2$60,	3 [illegible]	Đồng hồ car. w. 8 g.	75 oo	Casque Durbar nỉ 5,50	6 5o
Hộp đựng vàng 0$75 à	1 00	Horl. car. w. 8 g. 2m20	200 oo	Vase Cornet d'oiseau	1 5o
Chén đựng cao khô	0 45	Chậu marb. 4 bồ câu	9 5o	Vase miệng túm	1 5o
Surtout 4 cor. Réclame	4 80	Jard. int. vert 29 c/m	5 oo	Fleurs artificielle o,o8 à	o 5o
Surtout 3 cor. Réclame	4 00	Encre stylo waterm. R.	o 30	Lampe haut parfaite	5 5o
Surtout 1 cor. Réclame	2 80	Xát nhaedu thứ o,o8 à	o 5o	Lampe basse décorée	2 5o
Quart alum. Réclame	0 20	Fume cigarette amb. R.	o 3o	Lampe basse Réclame	1 9o
Seau p. chamb. Réclame	1 [illegible]	Legumier để cơm o,75	1 oo	Carafe cristal Réclame	2 4o
Loto 48 cartes Réclame	1 [illegible]	Hình football bronze	2o oo	Verre à pied cris bord R.	o 5o
Jeu course 6 ch. Récl.	1 [illegible]	Album p. c. p. 100 pl. R.	o 6o	Hình Napoléon br. 2,oo	2 5o
Lion bronze Réclame	2 [illegible]	Porte journ. laqué R.	1 5o	Hình Napoléon biscuit	2 2o
Etui cigarette cuir	1 80	Chaîne montre 1,9o à	2 5o	Barrette filette 2 thứ R.	0 1o
Ống bơm con nít 0$00 à	1 10	Khuôn bánh 10 kiểu	o o3	Áo quần matelot có sọc	4 5o
Val. cuir jaune 12$00 à	18 00	Vase coul. mg đúng R.	o 75	Áo quần matelot nỉ	2 5o
Hộp chữ in caout. Récl.	0 80	Vase cẩn nick. paysage	5 oo	Áo quần filette broderie	2 5o
Phấn d. mặt voyage R.	0 20	Casquette drap	1 oo	Khăn choàn velours	5 oo
Mền nỉ trắng 2m20x2,45	17 00	Nón rơm con nít	1 8o	Khăn choàn laine trắng	3 5o
Mền nỉ sọc 2m20x2,45	13 00	Mền gòn có bông	3 5o	Carte postale o,o1, o,o3	0 o5

Envoi contre remboursement à l'intérieur
Gởi mà món nào không vừa bụng, có trả lại, cũng vui lòng tiếp lấy
BAZAR GIÁO YẾN lãnh nhuộm đồ hàng, hàng cũ rồi, nhuộm inh đồ mới
Mandat quí khách có gởi cho B. Giáo Yến, xin biên cho Phamvanhien lãnh
Cũng còn nhiều món hàng khác, ít chỗ kể không đủ
Hộp thuốc xỉa aluminium mới lãnh kỳ tàn nầy o$40 và o$80, sụt giá o$35 và o$28

A. DENHOLM
N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38
SAIGON

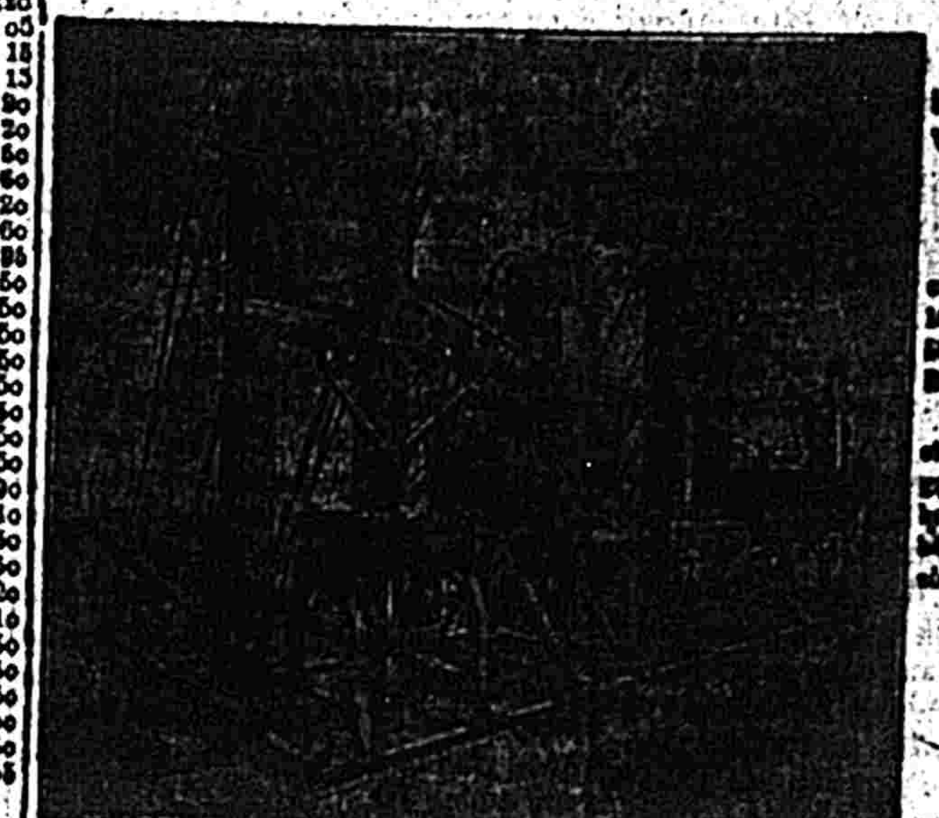

[illegible] MÁY BAY [illegible] Đông-Pháp. [illegible]

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN — EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ — NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đã thứ đẹp lắm. Có bán máy hát xoàn và hiệm, đủ kiểu, máy thật tốt, và có trữ dĩa hát cải lương nhiều bài bản. Cũng có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» thật nhẹ tốt khéo, và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha ly như bầu đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đèn, hộp Huê kỳ, chưn cẩm thạch, cao cổ thấp cổ, có hoa lì da tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, chạy rất đúng giờ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng Richaud bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, nœuds, vớ tơ vớ chỉ, đồ các thứ nỉ, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.P. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có 48$ thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghinh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 54 đường Vienot
giáp phố Chà bán vải ngang Chợmới Saigon

Cuộc xổ số
CỦA TƯƠNG-TẾ HỘI NĂM 1925

Chiếu theo lời nghị số 1875 ngày, 5 Juin của quan Nguyên-Soái Namkỳ bàn trị-sự các hội Tương-tế được tạo lập ra một cuộc xổ số hầu lấy tiền giúp các hội khuyến-thiện.

Định giá mỗi số là *một đồng bạc* (1$00).

CÁC SỐ TRÚNG

1	số trúng	10.000 $ 00	»	10.000 $ 00
1	»	4.000 00	»	4.000 00
2	»	2.000 00	»	4.000 00
8	»	1.000 00	»	8.000 00
10	»	500 00	»	5.000 00
50	»	100 00	»	5.000 00
80	»	50 00	»	4.000 00
200	»	20 00	»	4.000 00
352				44.000 $ 00

Định đến ngày 11 Novembre 1925 sẽ xổ tại dinh quan Đốc-lý Saigon.

Giấy số đã bán tại Saigon và lục-tỉnh hồm nay. Vậy đồng bang ta nếu ai muốn thử thời vận coi đó hay, đến cũng nên mua mỗi người một vài tấm giấy số.

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 16
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần Long, Cẩn bạch.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN
ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM
LE-VAN-BEN
CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lẻ, hoặc năm ba hộp bánh nguyên, trước cúng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua it nhiều về cho bà con, em cháu, ngỏ giúp giùm cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của anh tôi, là M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THÀNG
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
13 Rue Lareynière
Saigon

COURS PRATIQUES de COMPTABILITÉ et de DACTYLOGRAPHIE
NGUYEN-VAN-MUI
10, Rue Martin des Pallières, 10
En face de la gare de Dakao
SAIGON

Nam-nghia-loi dit Thai-son-qua
DENTISTE
ANNAM TRỒNG RĂNG
110, BOULEVARD BONNARD, 110
Chợmới — Saigon

BÁN TẠI TIỆM
Trần-quang-Xuân
158, rue d'Espagne (chợmới)
Saigon
Đèn-điện bỏ túi có piles
Đèn xemáy, đèn rọi đủ thứ
Piles bên Tây mới qua thật tốt
Các đồ tạp hóa và giày dép Bắc kỳ giá nhẹ.

H. DELPEYRAT
Khi trước là Hãng E. POURTOU
Số nhà 33bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁT, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIÊU-BỒ

Tiểu-thuyết

MŨI GƯƠM CỦA NGƯỜI HIỆP-KHÁCH

Dịch giả: NAM-KIỀU

HỒI IV

Giữa rừng thông
Tiên-trưởng dẫn đường
(Tiếp theo)

Đoạn cùng nhau sấn vào định bắt Bảo-Cương. Trong đó có một người nhà, tên kêu Mỗ-Hưng, cũng có chút đỉnh sức-lực, nhắm Bảo-Cương sấn vào đánh một cái, Bảo-Cương nó mình tránh khỏi, đá ngay ra, Mỗ-Hưng bay như bươm-bướm, chạm đầu vào tường bể óc ra mà chết. Bọn chúng-nhơn lại to lên rằng: nó lại đánh chết người nữa rồi, phải bắt nó giải lên quan mới được! Khi đó Năn-Loan thấy Bảo-Cương đối-địch với chúng-nhơn, khác nào như con hổ ở giữa đoàn-dê, nên chỉ đứng coi chơi, không cần phải giúp, bỗng thấy bọn gia-đình áp lại bắt Tôn-Bội, Năn-Loan liền vội-vàng đem Tôn-Bội núp vào sau lưng, rồi tự mình vừa đối-địch với bọn chúng-nhơn vừa che-chở cho Tôn-Bội, bọn gia-đình người đã đông lại toàn là những tay du-côn, đánh lộn, cũng ra chiu lanh-lẹ. Trong đó có một thằng lanh mắt, nhơn khi Năn-Loan ham đánh, lén qua cắp lấy Tôn-Bội đem đi, tới khi người nhà đổ ra cứu, thì đã bị gia đình nhà họ Mỗ cắp chạy đi ra nẻo cửa sau rồi. Năn-Loan muốn đuổi theo, song lại nghĩ ta hãy hiệp sức với Bảo-Cương đánh cho chúng nó một trận cho bỏ ghét, rồi sẽ đuổi theo bắt Tôn-Bội lại cũng chưa muộn gì! Nghĩ như thế rồi, hai đàng hiệp sức lại, bọn gia-đình tán-lạc mỗi đứa đi mỗi ngã, muốn thoát thân ra ngoài, thì cửa giữa đã đóng, thành ra chết kẹt ở trong, bị Bảo-Cương sấn lại, cứ đá mỗi cái là đi đời một mạng người!

Bọn gia-đình nhà họ Mỗ đem Tôn-Bội về đến phủ, Mỗ-vũ-Nghi trông thấy mừng lắm, vội hỏi rằng: Tôn-Bội đã bắt về đây rồi, mà sao gia-nhơn còn đi đâu cả? Thạch-câm-Đương cũng chưa thấy về?

Gia-đình bẩm: Tôn-Bội đem hai thằng hung-dữ bữa trước lưu ở nhà. Thạch-câm-Đương và Mỗ-Hưng đều bị đánh chết. Tôi nhơn thấy việc gần hư, phải vội-vàng lên qua bắt lấy Tôn-Bội đem về.. Nói chưa dứt lời, thì bọn gia-đình bị đánh, đã lác-đác trốn về đến nơi, la lớn lên rằng: không xong rồi! Nó đánh chết hết rồi! Mỗ-vũ-Nghi trông ra, thấy anh thì què cẳng; anh thì dập đầu; không mấy anh được châu-toàn thân-thể, liền thất-kinh nói rằng: không ngờ việc đến xảy ra như thế này! Bây giờ Bảo-thành-Nhơn nghe nói Thạch-câm-Đương đã bị đánh chết, bụng bảo dạ rằng: mấy tụi đem mình hiến cho cái chết. Thôi còn trách gì? Đoạn đứng dậy đi ra ngoài phòng. Mỗ-vũ-Nghi trông thấy bảo rằng: Thạch-câm-Đương bị đánh chết rồi! Bảo-thành-Nhơn ngó thấy bọn gia-đình còn lại rất ít liền hỏi: hồi sớm mai Thạch-Đâm đem đi cả thảy bao nhiêu người?

Mỗ Vượng nói: cả thảy 58 người.

Bảo-thành-Nhơn đếm số, chỉ còn 22 người, thành ra chết mất 36 người. Mỗ-vũ-Nghi nói: Tôn-Bội nhà chúng những quân hung-dữ, bấy giờ đã bắt được về đây lôi ra mà đánh cho chết đi mới hả! — Chúng-nhơn đang lúc tức giận, nghe Vũ-Nghi nói đều sắp-sửa ra tay. Bảo-thành-Nhơn ngăn lại nói rằng: nếu bên mình không ai bị chết bị thương, mà lại nắm được cổ Tôn-Bội về đây, thì cứ việc đánh cho đã thèm mới sướng! Song nay nhà y chứa quân hung-dữ, đánh chết đến 36 mạng người, thì theo lẽ phải đem quan tra tội, nếu, mình bây giờ tự-tiện đánh y, tới khi đến trước cửa quan, y lại mượn điều y nói được chăng?

Mỗ-vũ-Nghi nói: ngươi nói có lẽ phải. Liền viết danh thiếp, sai gia-đình đưa cho quan Huyện Tường-phù. — Không mấy chốc, đã thấy phái về bốn tên công-sai, đem Tôn-Bội áp giải lên Huyện Tường-phù. Mỗ-vũ-Nghi trọng-thưởng cho bọn sai-dịch. Lại có vợ con Thạch-câm Đương nghe tin chồng và cha bị đánh chết, cũng làm tờ-cáo-trạng, đến nạp tại Huyện, cùng 36 khổ-chủ có người nhà bị đánh chết đều hội nhau lại, kéo lên Huyện kêu thưa.

Nói về Năn-Loan, Bảo-Cương khi đã đánh tan bọn gia đình nhà họ Mỗ rồi, bấy giờ mới hỏi đến Tôn-Bội, thì người nhà nói là đã bị gia đình nhà họ Mỗ cắp đi rồi. Năn-Loan bèn bảo Bảo-Cương rằng: Tôn hiền độ đã bị cướp đi, việc lại lở vở ra như thế này, anh em ta phải tìm nơi lánh nạn mới được. — Hai người liền cùng nhau đi ra khỏi nhà họ Tôn thì chỉ nghe thấy những người xóm ngỏ, bàn chuyện to nhỏ với nhau rằng: Tôn-công chứa hai kẻ hung đồ ở nhà, nên mới xảy ra việc án-mạng giết người, vừa rồi có 4 tên công-sai đã về bắt Tôn Tường-công áp-giải lên Huyện rồi.. — Lại có người nói: Tôn Tường-công là người bổn-tánh trung-hậu, chỉ vì nhà họ Mỗ ăn hiếp quá chịu không nổi, nên phải mời hai người tráng-sĩ lại để phòng giữ mình, ngờ đâu lại xảy ra việc đánh lộn chết người rất tội nghiệp! — Kẻ bàn đi người nói lại, um-sùm cả ngoài đường. Hai người bèn rủ nhau tới Huyện, xem Huyện-quan phân-xử ra sao. Bảo-Cương vốn tánh nóng-nảy, máu nóng đã sôi lên, thì không còn kể gì là vương-pháp, lăm-lăm muốn sấn vào cướp lấy Tôn-Bội đem đi. Năn-Loan thấy y sắc giận đã bừng-bừng hiện ra mặt, liền phải vội-vàng níu y ra ngoài. Hai người bàn nhau, ở cũng không được việc gì, mà lại liên lụy đến Tôn-Bội, bèn cùng ra khỏi ngoài thành đi xứ khác, để tránh cơn nguy-cấp, đợi sau sẽ hay.

Sáng sớm hôm sau, Phượng-công sai người nhà cầm danh-thiếp, đi mời hai chàng Năn, Bảo và Tôn-Bội, chưa kịp đi thì đã thấy người nhà họ Tôn lại báo rằng: hồi hôm nhà họ Mỗ sai Thạch-câm-Đương dẫn bốn, năm mươi tên gia đình lại cướp phá nhà, Tôn chủ-nhơn hiện bị bắt giải lên quan rồi. Phượng-công nghe báo thất-kinh, vội kêu người nhà đem bạc đồ lên Huyện lo lót.

Khi Năn, Bảo hai người ra khỏi ngoài thành, ước được hơn 30 dặm, đi qua một quãng rừng thông, hai người dựa dưới gốc cây ngồi nghỉ. Bảo-Cương nói: chúng ta ngày nay đánh chết người nhà họ Mỗ, bây giờ dầu trốn đi, song bỏ vợ cho em Tôn-Bội, thì lòng nào mà nỡ cầm lòng cho đang, vậy phải lập cách gì cứu thoát được cả y thì mới yên bụng.

(Còn nữa)

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.—CHOLON

Dây thép nói số 638 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY:

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Và cái máy sanh hượt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gin giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yếu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bồi bổ thân mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tang âm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tinh, khô cổ ráo lưỡi, đau nơu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngầm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mẳng.

Kỵ ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là. . . . . 0$35

ĐINH KHẨU LÝ TRUNG HOÀN

Thuốc huờn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng la chảy; ăn uống chẳng ngon, bình thể mỏi mệt: ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng: hoặc ăn đồ lạnh lẽo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc huờn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc huờn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mờ sáng đàm chận hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt láo lưng, tay chưn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, áo khí xông nhằm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chưn; nhẫu nhảo ho hen, long óc nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trệ, khí huyết chẳng thông; thần hồn phách ám, nằm ngủ chẳng yên v. v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tứ khảo an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ đề, khò khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một huờn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa huờn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm huờn; uống chứng nào hay chứng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẽo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đờn bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gấm 4 huờn.	.	1$00
» 2 »	. .	0 50
Hộp dày 4 »	. .	1 40
» 2 »	. .	0 70

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 huờn là: 0$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi kì ông an mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thì không lo đến chi bất trắc.

Cách dùng.— Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà.
Giá mỗi hộp 2 huờn là. . . 0$30

BẠCH TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu ké, lậu huyết chảy ra đầm đề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dứt các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thịt.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phe. Cữ ăn đồ chiên xào, cay nóng nầy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . . 0$60

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điển đồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vỏ tầm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

Tiểu Thuyết

« DUYÊN PHẬN LỠ LÀN »

Tôi có gởi bán ở các gare xe điện từ Chợ-lớn tới Bà-chiểu và nhà bán sách Lê-Mai Như ở lục tỉnh ai có mua sỉ và mua lẻ, xin viết thơ cho M Đoàn văn-Hai, Nhựt-Tân-Báo.

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Carabelli
Đường Kinh-lấp, đường Carabelli
SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí khách rõ: tôi dọn một tiệm nghỉ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM-Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được tiện tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ tạy lao thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngăn đất mát mẻ tại đường Carabelli, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khải

Xin ghé mắt !!!

TÀI PHÁT KHÁCH-LẦU
CỦA M. TRẦN-XẢO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chán nghe sự chê khen thể cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sửa lập một cái phòng ngủ hiệu « TÀI-PHÁT KHÁCH-LẦU » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài 44 và 46 Cholon. Phòng vị rất thanh-khiết lại sáng-sủa, và mát-mẻ lắm; tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cũng trẻ sai vặt (boy) đều dễ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tài-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì sao sao quí-chức cũng đặng vui lòng, để ở gần gare xe-lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe-hơi đi các nơi, tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời rất khéo. Trừ những hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON, R. P. F, R. F. D. HIRONDELLE, BÉCE SPORT, C. A. F, DIAMANT, BROCHET. SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40$00. Lại có tiệm bán theo Epicerie, Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ theo consommation.

Có xe hơi hiệu de Dion Bouton 10 ngựa mới, kiểu kiêm thời năm 1925. Thừa để cho quí khách du lịch cho đỡ.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.

Nay kính bạch,
Chủ nhơn: TRẦN-XẢO dit KHÁ

It được vậy!!

TIỆM NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A. MI-RANH GUỐC-ĐỀ Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng thờ rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn để sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp quí khách trong mỗi đều sở cần.

Thiệt vậy. Quí vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-HOI,
Kinh mời.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

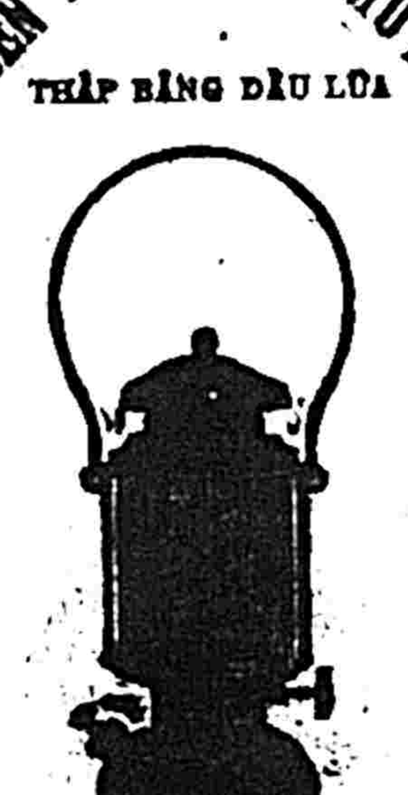

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
306, đường d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, các giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào, ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạn của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

[illegible] nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạn của chúng tôi. Bởi có ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạn của chúng tôi hiện là:

1° Nam-Thành Khách-Sạn ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-Sạn ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 13 và 27, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hậu cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho Khánh-hòa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lộ, M. [illegible]

THI-THƠ

Tiệm thơ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13 rue Sabourain Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm này trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm [illegible] nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiêm thời, nhưng là: trâm, chuyền, [illegible], chuỗi, bông tai, nhẫn, vòng đất, kiểu [illegible], neo bộng, neo đất, đồng chiếc v... v... [illegible] kiểu thời cũng [illegible].

[illegible] quí ông quí bà, muốn đặng món chi [illegible] đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng [illegible] cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 13, rue Sabourain SAIGON

FABRIQUE DE CASQUE
FANTAISIE
Vente en gros
et en détail
GRAVURE
sur
MÉTAUX
et
MARBRE

TRAN-DUY-BINH
43, Boulevard Charner :: SAIGON

TIỆM
LÀM NÓN
ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ
và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bán đồng và bán đá cẩm thạch

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in đủ bộ, các thứ giấy tờ và việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v., v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán,
kính mời.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

[illegible]
Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) [illegible]

TIỆM NHÁNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN

[illegible]

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, [illegible] Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khác lạ, [illegible] Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị biết [illegible] chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hết âm hiếu.

Marchand [illegible]: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

H. Humbert

78, Boulevard Bonnard

Bijoux FIX
ĐỒNG-HỒ HIỆU JAPY

Đồng-hồ treo vách từ 42 tới 500 quan.

Đồng-hồ Régulateurs đủ kiểu từ 270 tới 450 quan.

Đồng-hồ Carillons Wesminster từ 700 tới 1.000 quan.

Đồng-hồ rẻ từ 20 tới 60 quan.

Đồng-hồ treo thứ nhỏ khéo lắm từ 60 tới 300 quan.

Đồng-hồ lắc qua lắc lại từ 300 tới 400 quan.

Đồng-hồ trái quít hiệu=Lip, Japy, Saint Cyr, Merveilleuse, Uti, vỏ bằng sắt, bằng bạc và bằng vàng từ 27 tới 800 quan.

Đồ bằng vàng, đồ để tập thể-thao, đồ để chưng điện trong nhà.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro môn bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bán tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đàn tây, đồ bắt kể xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khi đi theo xe. [illegible] — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đà thiếu mua giúp làm ngơi, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

TÂN TẤN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 40 ngang chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi-mi-kền (Nickelé), quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Imp. du Đông-Pháp Thời-Báo [illegible]

Le Gérant: [illegible]